

Független Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszló, I., Fogthúy-utca
5. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Feladós szerkesztő és kiadótulajdonos:
halmaji BOR JÁNOS.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő. Vidéki előfizetőknek
2 pengő 50 fillér. — Lapzártá
pénteken délelőtt 11 órakor.

Hirdetések olcsó díjszabás mellett felvételnek: Kovács Kálmán „Boesky“-könyvnyomdájában, Hajduszoboszló, I., Horthy Miklós-út 2. sz.

Kialakulóban az új Európa.

Azok a sorozatos megbeszélések, melyeket a tengelyhatalmak vezető államférfiai Hitler és a Duce, valamint külügyminiszterei egymással és a francia és spanyol államférfiakkal szinte láncszerűen egymásba fonódva folytattak, elárulni látszanak azt a törekvést, melyet a tengely kifejt egy új, tisztultabb, egészséges és életképes Európa érdekében. Ma még nem látható előre, hogy ez az egész Európára kiterjedő együttműködés milyen szorosan fogja az európai szárazföldön élő nemzeteket, népeket összekapcsolni, de a terv a maga gigantikus nagyságában szinte beláthatatlan perspektívákat enged sejtetni.

Európa államai külön-külön képeznek zárt gazdasági területeket, melyek vámsorompókkal vannak körülvéve, azonban többekévésképtelenebb szükségleteiket teljes egészükben öntermeléssel fedezni. Az államok egymáshoz való kereskedelmi viszonyokat szerződésekké szabályozzák, melyek nem lévén örökérvényűek, lejáratkor vagy sokszor még korábban, ha valamely félre ebből előny származik, felmondhatnak és az új tárgyalások megindulásakor az erősebb fél igyekszik a maga felfogását érvényre juttatni. Ez az állapot kiválóan megfelelt a világ kalmárjának, Angliának, mely hatalmas anyagi felkészültségével és nyersanyagának gazdagságával vezető szerepet vitt nemcsak Európában, de az egész világ kereskedelmében, hogy azután ennek a kereskedelmi forgalomnak a hasznára mind a szigetország felé vándoroljon. Érdekeltségei behálózták a világot és lehetetlenné tették minden más hatalom számára a terjeszkedést, vagy boldogulást.

Európának ezt a széttagoltságban elvesztett erejét igyekszik most a tengely egységgé kövacsolni és ebből az egységből Angliát kizárni, illetve helyét legyőzete után maradéktalanul átvenni mindazon államokkal együtt, amelyek idejekorán felismerték az új idők parancsoló szavát. Oly egység látszik kialakulni, mely elegendő nyersanyaggal, illetve fejlett mezőgazdasággal és iparral rendelkezik majd ahhoz, hogy önmagát ellássa és egyenjogú félként ühessen majd le a zöldsztalhoz akkor, ha elérkezik az ideje a hasonló nagy gazdasági részekkel való összekötés felvételének. Anglia kétségbeesetten veszi tudomásul dicsősége mulását és zuhanását a csucsról. Minden alkalmat megragad, hogy az elgondolászóló valóság ne válhasson. Igyekezett azonban nem sok siker koronázta. Pontról-pontra szorul ki Európából s csak nemrégén könyvelhetett el súlyos

vesztéséget, amikor a délelgetett Romániában kellett feladni támpontjait és délre vonulni, miután már korábban elvesztette minden befolyását Nyugat-Európában.

Görögország maradt az egyedüli állam Európában, melyet szövetségi (garancia) szerződés köt Angliához. A semleges Görögország ezt a szerződést úgy értelmezte, hogy Angliának segítséget kell nyújtania a tengelyhatalmak ellen vívott harcában. Görögország a maga ezernyi apró szigetével kikötőket, repülőtémpontokat, üzemanyag-állomásokat bocsájtott az aegol hajó- és repülőflotta rendelkezésére. Biztonságérzetében odáig haladt, hogy nyíltan provokálta incidensek felidézésével Olaszországot, mindezt pedig a semlegesség köpenyébe öltözve. Olasz részről történt számos figyelemztetés után az olasz haderő Albániában állomásozó csapatai átlépték a határt és már az első napokban is jelentős hadisikereket értek el. Görögország számára tehát érvénybe léptek az angol garanciák. Hogy ez mit jelent számára, azt láthatja azoknak az államoknak példájából, melyek egykor szintén rendelkeztek ilyen garanciával és amely tulajdonképpen csak arra volt jó, hogy Angliát védje ideig-óráig.

Most Ankarában folynak a tárgyalások. Törökországot igyekszik Anglia háboruba sodorni a maga oldalán, de erre a török diplomácia nem sok hajlandóságot mutat.

Nem kétséges, hogy az olasz hadsereg, mely sokkal nehezebb feladatokat is könnyen oldott meg, pontot tesz a görög üzelmek végére, de az sem lehetetlen, hogy a görög kormány maga is belátja, hogy téves utakon járt, amikor kapcsolatait Angliával kiépítette, azokat elejti és beáll a sorba, hogy része legyen a feltámadt és megfiatalodott Európának.

Mindenféle terményt,

magvakat és csövestengerit legmagasabb árban vásárolok.

Téli szállítási tengerire előleget folyósítok.

Ekét, boronát, vetőgépet, morzsolót, darálót, repa-, szecska-vágót, ekefejet, tükörpáncél kormánylemezt, továbbá

ABAVIT vetőmagcsávázót legolcsóbban árusítok:

Góll terményes

Horthy M.-ut 23.

Eladó fűszerüzlet a fürdő közelében.

Kismértékbeni italmérése is van. Bővebbet: Szilfákajja-ut 6. szám.

Elsőrendű feladat.

Mialatt az olasz csapatok Görögországban nyomultak előre, hogy a balkáni angol támaszpontot megszüntessék, — éppen Teleki Mihály földművelésügyi miniszter olaszországi látogatása idején, — a magyar parlament folytatta a békés munkát. Megszavazta a februári népszámlálásról szóló javaslatot, ugyszintén a törvényhatósági bizottságok mandátumának egy évvel való meghosszabbításáról szóló javaslatot. Ellenzéki oldalról a meghosszabbítással szemben választást kívántak, hogy a választók akarata az új idők szellemében érvényesülhessen. A kormánynak e kérdésben az az álláspontja, hogy az elkövetkező reformok e téren is változást hoznak, tehát a hátralévő rövid időre nem érdemes választani, annál inkább, mert a visszatért területen a megfelelő előkészületek hiányában erről úgy sem lehetne szó. A választások sürgetésére egyébként a belügyi államtitkár azt válaszolta, hogy manapság egyik országban sem szakítanak időt választásra, amikor világesemények dühörögnek és ma kormánynak, ellenzéknek, tömegeknek csak az lehet a feladatuk, hogy a termelés menétéről, erőgyűjtésről gondoskodjanak. Ma egyébként sem a jogok igénylése, követelése, fokozott érvényesítése fontos elsősorban, hanem a kötelességek maradéktalan teljesítése, a rendről, fegyvelről való gondoskodás. A kormánynak az a kötelessége, hogy a nemzet létfontosságú kötelességeit nézze, ne a formákat.

A képviselőház a torlóó ünnepekre való tekintettel egyheti szünetre ment, a pénzügyi bizottság azonban folytatta a költségvetés tárgyalását. A költségvetés bizottsági vitáján már több tárca ment keresztül és ennek során a miniszterek részéről néhány érdekes bejelentés történt. Az igazságügyminiszter úgy nyilatkozott, hogy a rehabilitációs javaslat mielőbbi tárgyalását kívánja. A magánjogi törvénykönyv megalkotását is sürgősnek tartja. A külügyminiszter sajnálatát fejezte ki afelett, hogy a román kormány a velünk való tárgyalásokat megszakította és hogy nem sikerült a bécsi döntés következtében függőbenmaradt kérdéseket közvetlenül a két állam között barátságosan rendezni. A honvédelmi miniszter utalt arra, hogy a honvédség az erdélyi bevonulás során igazolta, hogy azt a nagy áldozatot, amelyet a nemzet érte hozott, az utolsó fillérig hasznos célra fordította és a honvédség három-négy év alatt annyit fejlődött, mint máskor ugyanannyi évtized alatt. A hadsereg bebizonyította, hogy hivatása magaslatán áll. A különféle munkálatoknál összhangot biztosítanak a polgári és katonai érdekek között.

A kultuszminiszter kijelentette, hogy az egyetemeken a jövő félévben méltányos tandíjrendszert léptet életbe. Az elemi oktatásnál fontosnak tartja a zsufaltság megszüntetését, amelyet az utóbbi öt évben épített 3200 népiskolai objektum és a még építendő iskolák segítenek elő. Az iskolán kívüli népművelés ügyében új törvényjavaslat készül. Az erre szánt 400,000 pengő összeg tekintélyes emelkedést jelent, amelyet a törvényhatóságok és más alapok részéről adott több mint egy millió pengős támogatás egészít ki. A kereskedelemi miniszter arról számolt be, hogy a keresztyén magyarnak a kereskedelemben való érvényesülése hatalmas lépéssel haladt előre. A külkereskedelem legfontosabb ágazatai már keresztyén kézben vannak.

A kormány kiadta rendeletét a közalkalmazottak fizetésének és nyugdíjának emelésére. Ezzel visszaállította az 1927. novemberben járt fizetést. A felemelt fizetés novemberben esedékes, a különbözet azonban a közalkalmazottak és nyugdíjasok azért, mert időben való számfejtése még nem történt meg, kissé későbbben kapják. A mezőgazdaság és a földkérdésben a kormány nagyobb szabású feladatok elvégzésére készül. Erre vall Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter olaszországi nyilatkozata. A magyar miniszternek Mussolini, majd olasz kartársa mutatta meg az olasz telepítési és földművelési eredményeket. Teleki miniszter, aki a magyar-olasz mezőgazdasági kapcsolatok továbbfejlesztése dolgában beható tanácskozásokat folytatott az olasz miniszterrel, és előadást is tartott az olasz rádióban, kijelentette, hogy Olaszország példáját követve Magyarország is a legrövidebb időn belül meg akarja oldani alapvető mezőgazdasági problémáit. A magyar politikai élet élénk érdeklődéssel várja a földművelésügyi miniszter ezirányú terveit.

Modern két szoba, előszoba, konyha, mosókonyha, nagy veranda és egyéb melléképülységekből álló lakás, a piactól 3 perc járás, tisztviselőnek, vagy nyugdíjasnak igen alkalmas, elköltözés miatt alkalmi áron, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Cim: Kösélyalj-utca 6. szám.

Eladó házassudvar. A VI. tized 29. szám alatt levő 2 szoba, konyha, kamara, istálló és egyéb melléképületekből álló házassudvar, közel a fürdőhöz, 314 négyszögöles, fiatal termő gyümölcsfákkal betelepített kerttel, eladó. Értekezni lehet: Szőke Lajos tulajdonossal, Szováti-ut 3. sz. alatt.

Hirdessen a „Független Hajduság“-ban.

Nagy lárma, nagy bukás.

A disszidált új politikai alakulat az Imrédy-féle Magyar Megújulás Pártja kiállt a porondra és Hevesen összemérte az erejét a Magyar Élet Pártjával. Sajtójuk fenn hirdette, hogy mellettük az ország közvéleménye, ám mégis jönnek láttak segítő csapatok után nézni. A segítséget meg is kapták a nyilasokban.

Ez a választás a disszidáltak első nyílt kiállása következtében figyelemreméltó. Lássuk hát mi is történt most vasárnap Hevesen?!

Nos a szavazatok aránya félreérthetetlenül hirdeti a magyar nép politikai tisztánlátását, érett megfontoltságot s azt a bölcs és bíráló idegenkedését, amellyel az elvek és programok könnyű változtatását fogadja. A magyar szavazó ott Hevesen jól emlékezik a volt kormányelnök tiszteletreméltó harcaira, amelyekkel ki akarta fogni a szelet a szélsőséges vitorlákból, éppen ezért furcsállotta, hogy most összefogott azokkal, akikkel nem is olyan régen még élesen szemben állott. Szemben, hirdetett politikai meggyőződése szerint és a magyar népitömegek hatalmasán megmutatkozott álláspontja alapján is. És aztán jött a hosszan vajudó pártszakadás, az erők forgácsolása, a disszidálás.

A Trianont követő keserves negyedszázad sok mindenre megtanította a magyar embert. Ráeszméltatta az összefogás életét, alkotó erejére s felnyitotta a szemét, hogy meglássa, mennyire a maga javán dolgozik, ha mérlegre teszi a délibábos ígéretéseket... Különösen most világosodik meg előtte a nagy különbség a realitás és a gyeplőtlen fantáziával meghirdetett pártprogramcskák között, amikor előtte van, mint kézzel fogható valóság Teleki Pál gróf kormányzatának kétmilliárdos költségvetése. Itt a józan számvetés hatalmas tényei, amott ködbevesző tervek, aranyhegyek ígéretei. Tervek, ígérek, amelyek azzal kezdődnek, hogy — bontják a magyar egység erejét.

Mert mindenenken túl ennek is része van a kormánypárt hevesi győzelmében. Annak, hogy a magyar ember immár tudja, az egységben rejlik az érték és elítéli minden olyan mozgalmat, amely az egység hátrányára van. Ösztönösen tudja, hogy nem egyetemes magyar érdekeket szolgálnak az új pártcskák. Tudja és ehhez méri állásfoglalását. Megint új párt? — kérdezte csendesen a hevesi magyar s az urnák előtt adta meg a maga kemény és határozott választát. S ez a választ a magyar egyenesség, a magyar megfontoltság, politikai józanság szava. Bizonyossága, hirdetője annak, hogy a magyar kitart meggyőződése mellett s nem veszi komolyan azt, aki ma így, holnap úgy beszél.

A hevesi választás eredménye megnyugtató. Mint példa, mint jelenség. A magyar ime meglátja már a lényegét, cifra külsőségek mögé tud nézni és ítéletében határozott, nyugodt és biztos. Ezuttal még az ellentábor sem panaszkodott „terror” s lám terror nélkül is az a jelölt győzött, aki a Teleki-kormányzat politikájáért küzd.

Hevesi tanulság? — igaz magyarok választottak Hevesen!

— **Magyarország** egyik legszebb és legjobb cserépkályhát tartom rak táron, nagy választékban. Tisztítást, javítást vállalok. Krisch, Ispóty-tér 1. sz. Telefon 12-18. Debrecen, Nagy állomásnál.

A kormány megfékezi a drágulást.

Különösen azokat fojtogatja ennek a szónak minden ereje, akik olyan helyen laknak, ahol maguk nem termelhetnek élelmiszert és így minden betevőfalatot keresetükből kell megvásárolniuk. Az ország lakosságának az a része, amely gazdaságában maga állítja elő a napi táplálkozásra szükséges termékeket, nem érzi annyira a helyzet nehézségeit. A kormány felelőssége teljes tudatában minden rendelkezésre álló eszközt felhasznál arra, hogy fékentrassa az árak emelkedését, ami egyben a lakosság nyugalmanak biztosítására is szolgál.

Már 1939 szeptemberében, amikor kitört az új háború, egyes cikkek ára annyira megnövekedett, hogy komoly gondot okozott az illetékes tényezőknek. Nálunk legnagyobb részben nagyobb következmények nélkül teltek el a háborús év első hónapjai, mert a páris környéki békék következtében kénytelenek voltunk önellátásra berendezkedni, így tehát csak olyan árucikkeket voltunk kénytelenek idegenből behozni, amelyek nyersanyagként a mi éghajlatunkban nem állíthatók elő. Még élenken emlékszünk mindnyájan a tea és kávé forgalombahozásának első szabályozására, amely azután lassan közmelegnyugtást keltett. Ezenkívül volt még néhány olyan ipari cikk, amely külföldről jutott hozzánk és a közlekedés nehézségei, valamint az egyes országok gyökeres eltolódása következtében megakadt eddig megszokott utján.

Különös nyomtatékkal esett a latba egész Európának mozgósított állapotba való helyezése, amely a milliós hadseregek élelmezése terén rótt igen nagy feladatot a hadvezetőségekre. Olyan mennyiségű élelmiszert, ruházatot és fegyvert kellett szinte egyik hétről a másikra összeszedni, illetve vásárolni, ami meghaladta a már évszázados gazdasági berendezkedés rendes méreteit. Felborult a kereslet és kínálat között lévő arány, mert a szokátlanul nagy kereslet nyomán kifogyott a készlet, viszont a mozgósított férfinépség nem folytathatván rendes foglalkozását, a pótlásról nem lehetett gondoskodni. Azután arról sem szabad megfeledkezünk, hogy különösen az élelmiszere vonatkozóan a hadba vonultak mindig többet fogyasztanak, mint azok, akik otthonukban végzik rendes munkájukat. Ezek az okok eredményezték azokat az eltolódásokat, amelyek drágaság gyűjtőnéven fészkelődtek bele a köztudatba.

A rendkívüli viszonyokat egyes lelketlen kufárok saját egyéni céljaira akarják kihasználni. Ez a hazaárulás-számba vehető árulást és titkolás egyik rákfeneje a mai helyzetnek. A hatóságok figyelme és működése elsősorban arra irányul, hogy ezeket a visszaéléseket meggátolja és a leleplezett bűnösöket a törvény elé állítsa. A másik feladat az egyébként megfogható árumennyiség arányos elosztására irányul. A kor szellemének és a keresztényen fel fogásnak megfelelően ugyanis nem szabad megengednünk, hogy a szűkebbre szabott adagokat azok vásárolják össze, akiknek sorsuk nagyobb lehetőségeket adott és pénzért tudnak szerezni olyan mennyiségeket, amelyek szükségletükön messze túlmenően elegendőek és tartalékként szolgálnak akkor, amikor szélesebb néprétegek a legszük-

ségesebb mennyiséghez sem juthatnak.

A tényleg tekintettel a múlt tapasztalatai alapján a tüzelővel való ellátásra adott ki legutóbb a kereskedelmi miniszter olyan rendeletet, amellyel biztosítja a kispénzű kisember fűtőszükségletének ellátását. Ebből az egy intézkedésből, valamint az árkormánybiztoság céltudatos működéséből megnyugtást szerezhetünk a kellő alap nélkül igen szigorunak várt tényleg vonatkozóan, mert a kormány csirájában fojt el minden olyan kísérletet, amely a köz hátrányára lenne és azoknak nyújtana előnyt, akik lelkiismeretfurdalás nélkül csak öns egyéni érdekeiket szolgálják. A drágaság külföldön oly félelmetes erejét tehát a magyar nép nem fogja elszívni.

Hogy áll Görögország?

Az olasz-görög háború kitörése alkalmából érdeklődésre tarthatnak számot Görögország gazdasági adatai. Görögország erősen mezőgazdasági jellegű állam, tíz éven felüli összes népességének 61,1 százaléka östermelő. Az ország területe egy évszázad alatt többször változott: 1830-ban 47,516, az 1919. évi neuillyi békeszerződés szerint 150,833 négyzetkilométer volt és jelenleg 130,200 négyzetkilométer. Népessége körülbelül 7,1 millió. Görögország mezőgazdasági termelése az 1937. évi adatok szerint a következőképpen alakult: buza 8,2 millió mázsa, rozs 653,000, árpa 2,2 millió, zab 1,3 millió, tengeri 3,3 millió, burgonya 2 millió, dohány 700,000, szőlő 700,000, mazsolaszőlő 1,9 millió, gyapot 164,000, olívaolaj 1,9 millió métermáza. Az évi bortermelés kb. 37 millió hektoliter. Ugyancsak az 1937. évi adatok szerint Görögország állatállománya a következő volt: ló 371,000, szamar és öszvér 600,000, szarvasmarha 1,1 millió, juh 8,5 millió, kecske 5,3 millió, sertés 465,000.

Görögország ásványi kincsekben meglehetősen gazdag. Az ércbányák nagyrésze Tesszáliában, Euboeában és az Égei-tengeri szigeteken van. A bányászati termelés 1937. évi adatai a következők: cement 29,000 vagon, barnaszén 13,000 vagon, só 10,000 vagon, vasérc 30,000 vagon, bauxit 14,000, magnezit 16,000, pirit 20,000, krómérc 2000, ólomérc 2000 vagon.

Görögország ipara az utóbbi években igen erősen fejlődött, különösen a textiliák és vegyszerek gyártása. Az ipari termelés értéke 1936-ban 12 milliárd dragma volt. Az ország külkereskedelmi forgalma passzív. Kivitelének legfontosabb cikkei: olaj, viasz, bor, dohány, mazsolaszőlő, szárított füge és nyersbőr. Külkereskedelmi forgalmában Németország, az északamerikai Egyesült Államok, Nagybritannia és Románia állnak az első helyen. Magyarország Görögországba főleg gabonát szállít, Görögország pedig nyersbőrt és mazsolát exportál Magyarországra. A görög árubevitel értéke 1938-ban közel 15 milliárd, a kivitel pedig 10,2 milliárd dragma volt. Az ország vasutvonalainak hossza 2650 kilométer, a kereskedelmi flotta pedig 1,85 millió bruttó regisztertonna tartalommal bír.

Eladó házassudvar A VII. tized Szováti-ut 3. számú házassudvar, mely áll: 2 padlós szoba, konyha, spájz és mellékhelyiségekből, villanyvilágítás bevezetve, szabadkézből eladó, esetleg hasznosbérbe kiadó. Értekezni lehet: Szőke Lajos kőművesmesterrel, a helyszínen.

Meghosszabbították a gazdaadós védettséget.

A hivatalos lap csütörtöki számában jelent meg a kormány 7550-1940. számú rendelete a gazdatartozások fizetésére és rendezésére vonatkozó rendelkezések kiegészítése és módosítása tárgyában. A rendelet szerint a védettség hatálya ezuttal még meghosszabbodik az 1941. évi december hó 31. napjáig. Ezután az időpont után már csak az olyan birtok marad védett a szükséges átmeneti időre, amelyre nézve a teherrendezési eljárás addig esetleg még befejezni nem tudták.

A rendelet többirányú kedvezményt biztosít azoknak a gazdaadósoknak, akik birtokuk védettségét a rendelet életbeléptetése után önként töröltetik.

Egyidejűleg szabályozza a rendelet azt, hogy az 1940. évi november hó 1. napjától kezdve a „nem védett”, valamint a „védett” gazdaadósok milyen mértékű kamatot kötelesek régi tartozásaik után fizetni. Eszerint a „nem védett” gazdaadósok közül azok, a) akiknek 50 kat. holdnál kisebb a birtokuk, az 1940. évi november hó 1-étől 1941. augusztus hó 31-éig terjedő időre évi 5 és fél százalékot, ettől kezdve az 1941. évi december hó 31-éig terjedő időre évi 6 százalékot fizetnek, azután pedig az Országos Hitelügyi Tanács által megállapított kamatkorlátozások fognak velük szemben is érvényesülni; (az Országos Hitelügyi Tanács 1940. évi november hó 1-től kezdődő érvénnyel a budapesti nagy intézetek követeléseire nézve évi 6 százalékból, a többi pénzintézet követelésére nézve pedig évi 6 és fél százalékból állapította meg a bíróság érvényesíthető legmagasabb kamat értékét); b) az 50—1000 holdas gazdaadósoknál a kamat mértéke az 1940. évi november hó 1-étől 1941. évi augusztus hó 31-éig terjedő időre évi 6 százalékal, azután az Országos Hitelügyi Tanács által megállapított kamatkorlátozások érvényesülnék; c) az 1000 holdon felüli gazdaadósokkal szemben már folyó évi november hó 1. napjától kezdve csak az Országos Hitelügyi Tanács által megállapított kamatkorlátozások érvényesülnék.

A „védett” birtokosok által fizetendő kamatok a rendelet szerint a következőképpen alakulnak:

1. A 30 kat. holdon aluli védett birtokosok tartozásaik után továbbra is az eddigi mértéknek megfelelő kamatot kötelesek fizetni.

2. A 30—500 holdas védett birtokosok által fizetendő kamatok mértéke ugyanaz, mint az 50 kat. holdnál kisebb birtokú „nem védett” gazdaadósokkal szemben érvényesíthető, fentebb ismertetett kamat érték.

3. Végül az a néhány 500 holdon felüli gazdaadós, akinek birtoka még egyelőre védett, az eddigi szabályoknak megfelelően olyan mértékű kamatot köteles fizetni, mintha birtokának védettsége már megszűnt volna.

A védettség meghosszabbítására, valamint a kamatok és a védettségi szolgáltatások mérvére vonatkozó rendelkezések hatálya visszacsatolt felvidéki és kárpátaljai területekre is kiterjed.

Hajduszoboszlón IV. tized G. Tóth-u. 36. szám alatt lévő főforgalmu italmérés és fűszerüzlet be rendezésekkel és házzal együtt eladó. Érdeklődni lehet a helyszínen: özv. Farkas Mihálynéval.

FÜRDŐKÖZLEMÉNYEK.

Irta: VERESS BÉLA.

Búcsú a szezonról.

Október 31-én bezárultak a fürdőkapui: az 1940. évi fürdőidény véget ért.

Teljes megelégedéssel tekinthetünk vissza az elmúlt szezonra. A rendkívüli viszonyok mindössze 25 százalék bevételi kiesést okoztak, ami feltűnően jó eredmény.

Ha egybevetjük a fürdők iránti nagy érdeklődést a sok gátló körülménnyel, amelyek közbejöttek, azt állapíthatjuk meg, hogy fürdők a próbát egyszer s mindenkorra nagyszerűen kiállította s teljes bizalommal nézhetünk a jövő elé.

Amidőn az idényben a rendkívüli viszonyok kissé enyhültek, a rendes vonatkozlekedés megindult, amidőn a sok esős napok, hetek között szárazabb, melegebb idők is akadtak, vendégek tömegesen tödültek fürdőkbe. Szep-

tember-október hónap nagy forgalma azt bizonyítja, hogy mindenek ellenére változatlanul tovább tart, erősödik és fejlődik fürdők forgalma.

Most elbucszunk az 1940. évi fürdőidénytől...

Ez a búcsú érdekes aktualitást jelent számunkra.

Mert talán ez az utolsó fürdőidény, amikor bucsuzni kell.

Erősen hiszünk és reméljük ugyanis, hogy egy év múlva a fürdőidény tovább fog tartani s a fürdési lehetőségek egész éven át meglesznek, mert azt az 1941. évi építkezésekkel lehetővé fogjuk tenni. Ezt követeli jól fetfogott érdekünk s az ország közönsége, ahonnan még most novemberben is, szép számmal érkeznek érdeklődő levelek.

Ebben a reményben bucsuzunk el az 1940. évi fürdőidénytől...

A Hangya Központ üzletrésztőke emelése.

A Hangya Központ a folyó év április 5-én megtartott országos szövetkezeti kongresszus határozataiként, több millió pengős alaptőke emelést határozott el. A tőkeemelés a Hangya Központ és a szövetkezeti hálózat nagyarányú fejlődése tette szükségessé. E fejlődést élénken illusztrálják a következő adatok. Az 1934. évi 52 millió pengős központi forgalom 1940-re évi 212 millió pengőre emelkedett. A Hangya Központ 1914-től 1939. december 31-ig bezárólag 300 szövetkezeti és kulturális építéséhez, 200 szövetkezeti típus-bolt építéséhez adott több millió pengős anyagi támogatást szövetkezeteinek. Jelenleg a szövetkezeti hálózatban az értékesítési és fogyasztási ágban, a szállítási szolgálatot, több mint száz teherautó látja el. Kárpát-alján a Hangya Központ száz szövetkezeti és kulturális építést. E szövetkezeti boltok nemcsak a zsidó kereskedelem visszazorítását hivatottak szolgálni, hanem egyszerűen a magyar kultúrával is megismertetni a ruszin lakosságot. A szövetkezeti mozgalomnak a keleti országrészek visszatérésével új munkamezei nyíltak Nagyvaradon, Máramaroszigeten és Szatmárnémetiben már készen állnak a Hangya új tárházai. A Hangya Központ tőkeemeléséből származó tőkezeszoportulatot új beruházásokra, raktárak, hűtőházak, baromfi és tojásgyűjtő telepek, kukoricagörék, terményraktárak stb. építésére kívánja felhasználni, hogy ily módon a szövetkezeti mozgalom a mezőgazdasági lakosság érdekében védelmét minél tökéletesebben lássa el. A Hangya Központ az utolsó hat év alatt nemcsak forgalomban és fejlődésben mutatott hatalmas eredményeket, hanem ezalatt az idő alatt a Hangya anyagilag is hatalmasan megerősödött. 1939. évben tagjainak egy millió pengő értékben adott vásárlási visszatérítést és üzletrészt után 4 százalékos osztalékot folyósított. Előrelátnál a folyó év eredménye is kedvező lesz, mert ebben az évben a szövetkezetek és a Hangya Központ forgalma további 40 százalékos emelkedést mutat. A Hangya Központ üzletrésztől kétféle névértékű, a rendes üzletrész névértéke 10 P, az alapítványi üzletrész névértéke 100 P.

A szövetkezeti mozgalom és ennek központi szerve, a Hangya Központ, a magyar földművelő lakosság, a kisemberek érdekeit védi és szolgálja. E szerepét fogva megérdemli, hogy minden magyar és keresztény kisember szívesen vegyen részt üzletrész jegyzésével a szövetkezeti munkában.

Eladó telek. A VI. tized Kálvin-utca 9-11. szám alatti 150 négyszögletes két utcára nyíló telek (Vörösmarty-utca és Kálvin-utca) eladó. Értekezni lehet levélben: Szabó Andrásné tulajdonossal, Büdzentmihály, Nagyenyed-utca 4. sz. alatt.

Eladó házassudvar. Az I. tized Dankó-utca 12. szám alatti 2 szoba, konyha, nyári-konyha, kamara és ólakból álló, villanyvilágítással ellátott, jókarban levő családi ház 180 négyszögletes udvarral a főter közvetlen közelében eladó. Értekezni lehet: a helyszínen, Rácz József tulajdonossal.

Hajduszoboszlói idegenforgalmi tájékoztató.

Irta, összeállította és saját költségén kiadta Veress Béla okl. gépészmérnök, Hajduszoboszló város közműveinek igazgatója.

Régen nélkülözött s gyógyfürdők jövő fejlődésére nagyjelentőségű, közhasznú mű hagyta el a napokban a sajtót, amikor Veress Béla közüzemi igazgató fenti című 24 oldalas, a vendéglátó helyek térképével ellátott, tartalmas füzetét 5000 példányban közrebocsátotta. Veress Béláról tudjuk, hogy nemcsak hivatásánál, de benső meggyőződésből is a legteljesebb propagálója gyógyfürdők minél szélesebb körben való ismeretetésének és hogy úgy mondjuk: versenyképessé tételének. Jövőbe látó lelki szemei előtt áll hőforrásaink csodálatos gyógyerejének orvosi és technikai, kifogástalanul megrendezett teljes kihasználása s a szenvedő emberiség egészségügyének országos szolgálata. Mindaz a berendezés és modern felkészültség, amit Hajduszoboszló város példátlanul álló áldozatkészsége létrehozott, az ő kezdeményezésére s irányító végrehajtása mellett történt. Ez idegenforgalmi tájékoztató kibocsátásával csak fokozta a jövő munkásságába vetett elismerést és azt a meggyőződést is, hogy gyógyfürdők további megerősödése lelkiismeretes, haladni, fejleszteni vágyó, erős és szakavatott kezekbe van bízva.

A tájékoztató tartalomjegyzéke magában foglalja a szerző előszavát, Hajduszoboszló rövid történetét, a hajduszoboszlói hőforrások történetét és leírását, a kincstári és városi mélyfúrások, valamint a város jelenlegi bel- és külállapotának ismertetésével, a hőforrások energiáinak felhasználására létesített üzemek, így a földgáz és értékesítő üzem, földgáz-sűrítő telep, villamosmű, hőforráskertészet, gyógyfürdő tüzetes leírásával, a fürdőkurák használatát, szakorvosi felügyeletet és a szoboszlói gyógyvíz előállítását. Külön mellékletként csatolta a vendéglátó helyek térképét névjegyzékét.

Gyógyfürdő-kulturánk szokatlan sikerű emelkedése hozta létre e tájékoztatót, mely annak megbizonyító jele, hogy gyógyfürdők világviszonylatban is az elsők közé törte fel magát.

Az országos protestáns napok alatt (okt. 26-nov. 5-ig) a Budapestre utazó közönség részére 50 százalékos menetdíjkedvezményre jogosító vasúti igazolványok 2:50 P-ért kaphatók: Kovács Kálmán könyvnyomdájában, I., Horthy Miklós-ut 2.

Bocskay Mozdó

heti műsora:

Nov. 3-án, vasárnap: A legújabb, leggyönyörűbb magyar film: **Off ahol a Dnyeszter vize** zug. Sarajevó. Főszerepben: Tasnády Fekete Mária, Kiss Ferenc, Timár József, Vértés Lajos, Berky Lili, Gózon Gyula. Kísérő: **Magyar szárnyak.** Kisfilm. Híradó.

Nov. 4-én nincs előadás.

Nov. 5-én, kedden: Csak felnőtteknek! Mérsékelt helyárrakkal. Tasnády Fekete Mária-val: **Asszony és a mulja.** Világsiker! Kísérő: **Tanyai lakodalom.** Kisfilm.

Nov. 6-án, szerdán: Óriási kacagató magyar film Kabos Gyulával: **Papucshős.** Kísérő: **Kedves vendégek.** Trükkfilm. Híradó.

Nov. 7-én, csütörtökön: Metrő milliós világfilm Mickey Rooney főszereplésével: **Örök csavargó.** Pompás kísérő műsor. Híradó.

Nov. 8-án nincs előadás.

Nov. 9-én, szombaton: Világsikerű grandiózus külföldi film: **Lázadó szerelm.** Kísérő műsor: **Magyar kisfilm.** Híradó.

Nov. 10-én, vasárnap: Rendkívül kacagató magyar vígjáték: **Göre Gábor visszatér.** Pompás kísérő műsor. Híradó.

Előadások kezdete: vasár- és ünneppon 3, 5, 7 és 9 órakor, hétköznap 6 és 8 órakor.

H I R E K.

A református templomban ma délelőtt 9 órakor prédikál Demjén Ferenc lelkész, délután 2 órakor biblia-magyarizációt tart Loós András s. lelkész.

Dr. Tasnádi Nagy András Hajduszoboszló. A hajduszoboszlói választókerület közszerepében álló népszerű képviselője, dr. Tasnádi Nagy András ny. igazságügyminiszter, képviselőházi elnök mai napon panasznapot tart a szomszédos Hajduszoboszló nagyközségben. Ez alkalommal a község polgársága diszpolgárának a tiszteltére nagyobb szabású közebédet rendez. Ezen képviselteti magát Hajduszoboszló megyei város dr. Márton Gábor polgármester, Kaba község elöljárósága Simon Pál főjegyző és a kabai Mep. vezetősége Bagi István pártvezető által. Hajduszoboszló megye részéről Rásó István alispán és dr. Rásó Gyula főszolgabíró, a választókerületből dr. vitéz Simon Arpád kir. közjegyző, választókerületi Mep. titkár jelennek meg. A község lakossága nagy szeretettel készül fogadni szeretett képviselőjét.

Az országos protestáns reformációi ünnepeken a székesfővárosiakon kívül, ötvenezernél több vidéki résztvevő jelent meg s az minden tekintetben fényesen sikerült. Egyik legkimagaslóbb, mely benyomást keltő eseménye volt a fényes ünnepségnek okt. 31-én a dr. Tasnádi Nagy András képviselőházi elnök, titkos tanácsos ünnepi megnyitó beszéde a pesti vigadóban, amely viharos tetszésnyilvánításban részesült.

Kötelezővé teszik a disznóbőrök 30 százalékának lefejtését. Hosszas tárgyalások után rövidesen megjelenik a rendelet, amely kötelezővé teszi a disznóbőrök fejtesét és beszolgáltatását. A jövőben ugyanis a disznóbőr lesz hivatva pótolni a mindinkább gyérülő borjubőröket. A tervek szerint a vágóhidakon kötelezni fogják a vágókat, hogy a sertések 30 százalékát lefejtésük és a nyers bőrt beszolgáltatásuk. Az ország sertéstermelése a visszatért területekkel évente mintegy kétmillió darab. Disznóbőrben ez mintegy 10 millió négyzetet jelent, aminek értéke a készbőr forgalomban 20 millió pengő.

Receptkönyveket kívánságára ingyen küld: **Dr. Oetker** gyár, Budapest, VIII., Conti-utca 25.

Anyakönyvi hírek. Házasság-ki hirdetések: Fekete Sándor és Széll Eszter, Nagy László és Pintér Róza. Házasságot kötöttek: Bézi Sándor és Kandi Julianna, Daróczy Lajos és Tóth Róza. Születések: Fixler Áron fia Hermann, Csicsári György fia György, Csizsar Sándor fia Gyula, Jeges Károly leánya Eszter, Cs. Varga Mihály fia Gyula, J. Kis József leánya Margit, Szilágyi István leánya Erzsébet. Halálozások: Fekete Mátyás 73 éves, Kovács Eszter 52 éves.

A Hajduszoboszló és vidéke ipartestület november hó 17-én, vasárnap este 7 órai kezdettel, saját székházában részben az „Erdélyért” akció javára zártkörű táncmulatságot rendez. A nagyközönség figyelmét ezuton is felhívjuk a jótékony célú támogatására. Belépődíj személyenként 1:20 pengő, családjegy (3 személyig) 3 pengő.

Az okt. 31-én tartott városi rendkívüli képviselőtestületi közgyűlés lefolyásáról jövő lapszámunkban fogunk tudósítást hozni. Itt csak annyit jegyzünk meg, hogy a képviselőtestület egyhangú határozattal dr. Márton László Stefánia főorvost ajánlotta első helyen a megüresedett városi orvosi állásra a belügyminiszternek kinevezésre.

A Keresztyén Ifjúsági Egyesület ma délután 5 órakor fiatal emberek részére teadélutánrendez.

A moziba járó közönség e helyről kéri a városi hatóság illetékes főtisztviselőjét, hogy a filmszínházhoz vezető vásárcsarnoki teret, ahol százával várakoznak az előadásokra menők, a legsürgősebben láttassa el megfelelő szélességű járdával. Most, hogy az őszi vizes, sáros, pocsolás időjárás bekövetkezett, szinte megbotránkoztató, ahogy az előadásokról kituduló és a mozipalotába bejutni szándékozók mily közelharcot kénytelenek egymással szemben vívni a sártenger keleti közepén. Ezt a visszasságot a kultúra és városias jelleg fenntartása érdekében a város mérsékelt költség igénybevétele mellett hamarosan el tudja oszlattni, — ha a jószándék meg van nála.

Értesítés.

Értesítem a nagybecsült megrendelőimet és az igen tisztelt közönséget, hogy a katonaságtól leszereltem és **úriszabó üzletemet**

az eddigi helyen tovább vezetem. A szolid és pontos kiszolgálást garantálom.

Ugyanitt tudatom, hogy **Palotay Lajosné és fia: Ungváry József képesített kelme-festő-vegytisztító** részére vállalom: **gallérok és fehérneműek mosását és vasalását; balon kabátot felelősséggel impregnálni, Tropicál öltönyt szárazon tisztítani, Börberi felöltőt remekül vasalni, estélyi ruhákat minta szerint festi, függönyt, butort lebon-tás nélkül is tisztítja.**

A nagyérdemű közönség további pártfogását kérem.

Kiváló tisztelettel:
Szegedi József
úriszabó-mester
Horthy Miklós-ut 5.

Pk. 1630—1940. sz.

Árverési hirdetés.

Elárverezek Kabán, Széchenyi-utca 537. szám alatt 1940. évi november hó 4. napjának 15 órakor 1391.— pengőre becsült ingóságokat, közöttük bolti árukat és berendezéseket, szeszes italokat, stb.

ifj. Pál Ferenc
kir. járásbírói végrehajtó
Hajduszoboszló.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a város nagydémű közönségét, hogy mindennemű **mezőgazdasági terményt** a legmagasabb napi áron veszünk.

Későbbi szállítási **szemes tengerire, tökmagra, napraforgómagra** kamatmentes előleget folyósítunk.

Az ellátatlanok részére vásárlási igazolvány ellenében a buza készletünkben kistételeket adunk. Jóminőségű **haba-rózsa burgonya** és **káposzta** eladásával nagyban és kicsinyben foglalkozunk.

S. Kovács és Tóth
"Futura" bizományosok
Hajduszoboszló,
Rákóczy-ut 125.

18,458—1940.

Hirdetmény.

Az árellenőrzés országos kormánybiztosának 27,950—1940. Á. K. sz. rendelete alapján és értelmében a tej- és tejtermékek termelői, viszonteladói és fogyasztói árát a további intézkedésig a város egész területén az alábbiakban állapítom meg:

Termelői árak: teljes tej, legalább 3-5 százalékos zsírtartalmú literenként —22 —24 P, főlőzött tej literenként —05 P, író literenként —06 P, tejjel, v. kávétejszín legalább 16 százalékos zsírtartalmú literenként 1— P, főzővaj kg-ként 4— P, piaci írósvaj kg-ként 4 20 P, zsíros tehénturó —60 P, sovány tehénturó kg-ként —40 P, juhgomolya kg-ként 1 60 P, juhturó legalább 55 százalékos zsírtartalmú kg-ként 2— P.

Ezek az árak az iparigazolvánnyal nem bíró őstermelőkre, a nyiltpiacon, vagy a vevő lakására való szállítás esetére, — esetleg a viszonteladók, — illetve a fogyasztók részére van megállapítva.

Tejiparosok, illetve a tej és tejtermék kereskedők árai: teljes tej legalább 3-5 százalékos zsírtartalmú literenként —26 P, főlőzött tej literenként —07 P, író literenként —08 P, tejjel, vagy kávétejszín 16 százaléknál magasabb zsírtartalmú literenként 1 10 P, habtejszín 2— P, pasztörözött centrifugált vaj adagolva, csomagolva legalább 85 százalékos zsírtartalmú kg-ként 4 70 P, pasztörözött centrifugált vaj tömbben, vagy hordóban legalább 85 százalékos zsírtartalmú kg-ként 4 50 P, főzővaj kg-ként 4 20 P, sovány tehénturó kg-ként —50 P, zsíros tehénturó kg-ként —72 P, juhturó legalább 45 százalékos zsírtartalmú kg-ként 2 40 P, juhgomolya kg-ként 1 60 P.

Hajduszoboszló, 1940. október 25.

Dr. Pénztáros Imre
polgármester h.

— A cipőkereskedők üzletköre. A cipőkereskedő a cipővel kereskedés gyakorlására jogosító iparigazolvány alapján mindennemű cipő, továbbá papucs és saru árusításával foglalkozhatik. Bőr-csizmát, hócsizmát, gummicsizmát azonban a cipőkereskedésre szóló iparigazolvány alapján forgalombahozni nem, hanem csak a csizmával kereskedés gyakorlására jogosító iparigazolvány alapján szabad.

15,524—1940.

Hirdetmény.

A csávázáshoz szükséges rézgálicot előállítására terén előállított nehézségek miatt beszerezni nem lehet. Felhívom a gazdaközönség figyelmét, hogy buzájukat csávázatlanul ne vessék el, hanem a szakértők által csávázás céljára igen alkalmasnak talált „Abavit“-tal végezzék a csávázást.

A fenti csávázószert a debreceni Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél és annak helybeli megbízottjánál Gáll János terménykereskedőnél lehet beszerezni.

Hajduszoboszló, 1940. október 29.

Dr. Pénztáros Imre
polgármester h.

18,594—1940.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter ur a gazdasági cselédeknek, gazdasági munkásoknak és föld- (kubikus) munkásoknak serkentő példát nyújtandó, és hogy a becsületes munka és hűség szolgálata a gazdasági munkavállalók körében erkölcsi elismerést is nyerjen, az olyan gazdasági cselédek és munkások, illetőleg föld- (kubikus) munkások részére, akik az egy helyen töltött hosszú szolgálata, illetve munkásságuk, magatartásuk elismeréseként az 1941. évben pénzbeli jutalmat és elismerő-oklevelet adományoz.

Felhívom ehhez képest azokat a gazdasági cselédeket, akik példás és hűséges viselkedésük mellett legalább 25 esztendő töltek egy munkaadónál és azokat a munkaadókat, akik ilyen gazdasági cselédet, illetve gazdasági munkát alkalmaztak, hogy folyó évi november hó 3. napjáig a kiüntetésre való előterjesztés végett dr. Geönczy József h. aljegyzőnél jelenkezzenek.

Hajduszoboszló, 1940. október 25.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

18,884—1940.

Hirdetmény.

A m. kir. minisztérium 6530—1940. M. E. sz. rendeletével az árpát zár alá helyezte, miért is azt forgalomba hozni csak hatósági engedéllyel szabad. Nem vonatkozik ez a korlátozás a kereskedelmi miniszter által vásárlásra felhatalmazott malom részére történt eladásra, a Futura, valamint a vásárlásra jogosult kereskedő részére történt eladásra. A kereskedő a vásárolt terményt csak a Futurának, a vásárlásra jogosított malomnak, vagy vásárlási engedéllyel rendelkező személynek adhatja el. Nem vonatkozik továbbá a zár alá helyezési korlátozás az igazolt háztartási és gazdasági szükséglet kielégítésére.

A zár alá helyezett készleteket a Futura, vagy a földművelésügyi miniszter által kijelölt más szerv a hatóságilag megállapított áron készpénzfizetés ellenében igénybe veheti. Azoknak, akiknek a zár alá helyezett készletekből háztartási, vetőmag stb. célra szükségük van, szükségletüket a hatóság által kiállított engedély alapján szerezhetik be ilyen engedély alapján a szükséglet bárhol beszerezhető. A zár alá helyezett készletet — egy a város, község, közigazgatási területén belül 5 q-t meg nem haladó mennyiség kivételével — csak szállítási igazolvánnyal lehet szállítani.

A rendelet be nem tartása és mindennemű visszaélés 2 hónapig terjedhető elzárással büntetendő kihágást von maga után.

A rendelet hatályba lépésének napja 1940. október 25.

Hajduszoboszló, 1940. október 26.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

17,051—1940.

Hirdetmény.

A 6530—1940. M. E. sz. rendelet értelmében a rozstot takarmányozási, vagy szeszfőzési célra felhasználni nem szabad. E tilalom alól indokolt szükség esetében a vármegyei gazdasági felügyelőség felmentést adhat. A rendelet be nem tartása és mindennemű kijátszása kihágási eljárást von maga után.

Hajduszoboszló, 1940. október 29.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

18,231—1940.

Hirdetmény.

A leventeköteles ifjak orvosi vizsgálata folyó évi november hó 4. napján délelőtt 9 órakor a városháza közgyűlési termében fog megtartatni.

Felhívom mindazon leventeköteles ifjakat, akik oly mérvű fogyatkozásban, vagy betegségben szenvednek, hogy emiatt leventekötelességüknek eleget tenni nem tudnak, hogy az orvosi vizsgálaton jelenjenek meg.

Hajduszoboszló, 1940. október 27.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

— A reformáció ünnepéje a református egyháznál régi szokás-hoz híven bensőséges ünnepséggel ment végbe. Október 31-én a reggeli istentisztelet keretében Demjén Ferenc lelkész emlékezett meg a reformáció áldásairól, 9 órakor pedig az elemi iskolai növendékek tartották meg szokásos ünnepélyüket a templomban a gyülekezet tagjainak élénk részvétele mellett. Az ünnepélyen Huszthy Elek református tanító mondott magasszónyolvasó ünnepi beszédet, Szabó Judit és Jenei Gyula növendékek hatásos szavakat adtak elő, míg a felső osztályos növendékekből alakult iskolai énekhar Cseke Ilona és Kigyós Sándor tanítók vezetésével szép összhangzatos énekeket adtak elő.

— November 1-én léptek életbe az új kamatmegállapítások. A hivatalos lap október 31-i számában jelent meg a m. kir. minisztérium 7700—1940. M. E. sz. rendelete, amely az országos hitelügyi tanács határozatát tette közzé. A tanács annak figyelembevételével, hogy a Magyar Nemzeti Bank október 22-én a bank-kamatlábát 1 százalékkal évi 3 százalékra szállította le, a bírói uton érvényesíthető kamatnak, valamint a pénzintézetek egymás közötti váltóleltételezési ügyleteit után felszámítható kamatnak mérvét az egész vonalon szintén leszállította 1 százalékkal. A betéti kamatra vonatkozóan azonban a tanács az eddigi irányadó mérvet csak fél százalékkal csökkentette. Az új kamatmegállapítások 1940. november 1. napján lépnek életbe.

— Téli gazdasági tanfolyamokat szerveznek több mint 200 községben. Az eddiginél szélesebb keretek között indul meg az idén az ezüstkalászos gazdák kiképzése. Ez az egyetlen gazdanemzedék-nevelés és szakképzés, amely 1928 óta a földművelésügyi miniszter a felnőttek számára is lehetőséget nyújt a gazdasági tanfolyamok rendezésével. Vitéz gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter most kiadott rendelete értelmében a legközelebbi napokban több mint 200 községben kezdik meg az előkészítő munkákat a megbízott tanfolyam-vezetők. Járásonként kerül sor egy-egy tanfolyam tartására. Az említett 200 tanfolyamban az Erdély-részi tanfolyamok nincsenek benne. A visszacsatolt keletmagyarországi területeken külön szervezőmunka indult meg.

IRODALOM.

— A Palladis november havi újdonsága. Egyre hosszabb lesz az este egy arasszal: mind nagyobb szükségünk van arra a szórakoztató, lelkünkbe szines álmot varázsló társaságra, amelyet az érdekesítő, pompás könyv biztosít számunkra. Az ideális megtestesítője ennek a Pengős Regény, amelynek „Vádol a rózsza” című legújabb kötetében A. Christie, az embersorsok misztikus utvesztőjébe vezet el, amikor egy szörnyű vád súlyát emeli fel benne az ő bravuros lélektani módszerével Poirot mester, a nagy detektív. Az egyidejűleg megjelent Félpengős kötetek egyike C. Mac Donald forró levegőjű regénye, „A kaliforniai lovag”, amelyben elszánt vágatában harcol a szerelemért és igazságért egy hősi jellem. A másik Félpengősben, G. Marshall „Az Ördögforrás kincse” című regényében egy egyszerű cowboy bámulszik meg, aki szemünk láttára ur lesz, művelt és gazdag, hogy szive előkelő hölgyet elnyerje. A november közepi Pengős mindenki számára meglepetést hoz. A világszerente népszerű Seltzer az érdekesítő regények rekordját adja „A kalandorok városa” című könyvében.

— Családi bérpótlékot kapnak a vasúti és távirat munkások. Varga József kereskedelmi miniszter bejelentette a Házban, hogy 1941 január 1-től kezdve a vasúti pályamunkások családi bérpótlékot kapnak. Az államkincstár 30 ezer vasutas és 5 ezer postásgyerek után fogja a családi pótlékot folyósítani.

— Be kell jelenteni az 50 kg-ot meghaladó zsírkészletet. Az ország egyes vidékén előállított zsírhány megszüntetése érdekében a földművelésügyi miniszter újra szabályozta a sertés és zsirbejelentés kötelezettségét olyképen, hogy mindenki tartozik a birtokában levő 50 kg. zsirt és 5 darabot meghaladó számú hizosertést november és december, azonfelül május, augusztus és október hónapokban az említett hónapok 1. és 8. napja között bejelenteni. A bejelentési kötelezettség elmulasztását, vagy valótlan adatok beszerzését a rendelet elzárással, súlyos pénzbüntetéssel és a készletek elkobzásával bünteti. A rendelet pontosan meghatározza, hogy a hizosertések alatt milyen sertéseket kell érteni és elrendeli, hogy a jövőben minden mennyiségű zsir, valamint sertés szállításához szállítási igazolványt kell beszerezni. A hatósági áron felül történő sertéseladások megakadályozása érdekében a rendelet felhatalmazza a főszolgabírókat, illetőleg polgármestereket, hogy igénybe vehessék azokat a sertéseket, amelyeket a sertés tulajdonosa a hatósági árnál magasabb áron akar eladni.

— November 4-étől hozzák forgalomba az acélérméket. Kormányrendelet alapján acélból vert 10 és 2 filléres érméket a Magyar Nemzeti Bank november 4-től hozza forgalomba. Az erről szóló hirdetményt a hivatalos lap csütörtöki száma közölte. Az acélból vert 10 filléres érme sulya és külső kiállítása azonos a jelenleg forgalomban levő nikkelt 10 filléresével, átmérője azonban 20 mm. Az acélból vert 2 filléres érme sulya és külső kiállítása, valamint átmérője is teljesen azonos a jelenleg forgalomban levő 2 filléresével.

— A kerékpáros árusítási joga. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter legújabb döntése szerint a vaskereskedésre jogosító iparigazolvány alapján kerékpárt árusítani nem lehet, hanem erre külön iparigazolványt kell szerezni, mert a kerékpár árusítása a műszerészeti cikkekkal való kereskedés üzletkörébe tartozik.